

ISLAM

Beseda islam pomeni poslušnost in mir s predanostjo Alahovi(božji) volji. Pripadniki islama se imenujejo muslimani, kar pomeni pokorni. Na svetu je okrog milijarde muslimanov; v glavnem so na Bližnjem vzhodu, severni Afriki in v nekaterih delih Azije. Islam je druga za krščanstvom najbolj razširjena religija, število vernikov pa se najhitreje povečuje. Muslimani imajo nekatere nazore o Bogu in zgodovini enake kot Judje in kristjani. Najpomembnejši dogodek v muslimanski zgodovini je bilo razodetje božje besede Mohamedu v začetku 7. stoletja Mohamed je zaslovel kot božji poslanec in prerok.

Mohamedovo zgodnje življenje

Mohamed se je rodil okrog leta 570 v Meki ki. je zdaj v Savdski Arabiji. Kot otrok je osirotel in vzgajal ga je njegov velikodušni stric. Ko je odrasel, je postal gonjač kamel, trgovec, mož in oče; v skupnosti so ga zelo spoštovali in imenovali Zaupanja vredni. Vendar Mohamed ni imel popolnoma srečnega življenja. Ni odobral brezzakonja, ki je vladalo med njegovimi rojaki, in motilo ga je, ker so častili več bogov. Abrahamova vera v enega Boga, ki je bila nekoč razširjena v Arabiji, se je sčasoma razgubila.

Bog govori Mohamedu

Mohamed se je pogosto umaknil v planine, da bi tam molil in premišljeval. Ko mu je bilo okrog 40 let in je bil v votlini na gori Hira v bližini Meke, je doživel prvo razodetje. Bog mu je govoril prek angela Džibrila (Gabrijela). Mohamed je vse življenje doživel razodetja.

Selitve

V Meki je začel Mohamed širiti svoje osrednje sporočilo, da "ni Boga razen Alaha". Ljudi je kmalu začel zanimati njegov nauk, vendar so se politični voditelji zbalii njegove priljubljenosti in mu začeli sovražno nasprotovati. Končno je moral Mohamed leta 622 bežati s skupnostjo svojih privrženecv v mesto, ki se zdaj imenuje Medina, mesto preroka. Zgodba pripoveduje, kako je Mohameda na potovanju spremljal Alah. S svojim prijateljem Abu Bakrom se je skrival v votlini, ko je zaslišal bližajoče se vojake. Abu Bakr se je zelo bal, toda Mohamed mu je zagotovil, da se bosta rešila. Ko je eden od vojakov hotel vstopiti in preiskati votlino, se je ustavil in ugotovil, da to ni potrebno. Čez vso odprtino se je raztezala velika pajčevina. Kako naj bi se Mohamed in njegov prijatelj zatekla v votlino, ne da bi jo raztrgala? Potovanje v Medino je znano kot hidžra ali selitev in je tako pomemben dogodek, da muslimani z njim začenjajo svoje koledarsko štetje. Po islamskem koledarju smo zdaj v 15. st. V Medini se je njegovo gibanje razširilo in postalo zelo močno. Leta 629 so muslimani zavzeli Meko in končno so Mohameda tudi tam sprejeli kot božjega preroka. Pridobil si je veliko spoštovanje kot verski voditelj in državnik.

Mohamedova smrt

Po Mohamedovi smrti leta 632 je Abu Bakr objavil vsem tistim, ki niso mogli verjeti, da je res umrl: "Tisti, ki častite Mohameda, se morate sprijazniti z Mohamedovo smrtjo. Tisti, ki pa častite Alaha, vedite, da Alah živi in ne bo nikoli umrl. Te besede kažejo muslimanski odnos do Mohameda. Ne sme se častiti, čeprav zasluži kot Alahov poslanec največje spoštovanje. Zato muslimani, kadar izgovorijo Mohamedovo ime, rečejo: "Mir z njim."

Islamska umetnost

Koran prepoveduje kakršnokoli upodabljanje Alaha, Mohameda in drugih prerokov, celo ljudi in živali. Deloma zato, ker je čaščenje podob v islamu prepovedano, deloma zato, ker nobena umetniška upodobitev ne more biti dovolj dobra, da bi primerno izražala mogočnost Alahovih stvaritev. Zato so se islamski umetniki osredotočili na izdelovanje čudovitih geometričnih vzorcev in na kaligrafijo, saj je pisanje zelo pomembno, posebno v Koranu.

Svete knjige

Koran je sveta knjiga muslimanov, ki verujejo, da vsebuje božje razodetje Mohamedu med zadnjimi 22 leti njegovega življenja. Njegov avtor je torej Alah in ne Mohamed. Razodetja so se najprej širila ustno, kmalu pa so jih tudi zapisali, vendar so jih šele po Mohamedovi smrti zbrali v knjigo. Koran uči o edinosti in moči Alaha in tem, v ' kaj morajo muslimani verovati. Daje jim tudi natančne napotke za življenje. Ker velja Koran za božjo besedo, se ga skuša večina muslimanov naučiti brati v izvirniku, t.j. v arabščini čeprav ni njihov materni jezik. Samo šestina vseh muslimanov na svetu je Arabcev. Muslimani se učijo več sur ali poglavij Korana na pamet, nekateri se poskušajo naučiti celo vso knjigo. Vsak dan preberejo kako poglavje in kot znak spoštovanja se umijejo, preden se je dotaknejo. Skupina spisov, imenovanih suna, vsebuje poročilo o Mohamedovem nauku in dejanjih. Ti spisi razlagajo Koran in dajejo dodatne smernice za vero, čaščenje in ravnanje.

Muslimansko verovanje

Mnogi muslimani delijo svojo vero na šest sklopov:

1. Verujejo v Alaha.
2. Verujejo v angele.
3. Verujejo v svete knjige.

Muslimani verujejo, da so poleg Mohameda tudi drugi preroki (glej spodaj) dobili od Boga pisna razodetja, ki pa v izvirni obliki niso več ohranjena. Jude in kristjane imenujejo "ljudi iz knjige", saj želijo na ta način izraziti svoje spoštovanje do njihove vere, zapisane v Tenaku in Bibliji.

4. Verujejo v preroke Tenaka in Biblije, kot so Adam, Ibrahim (Abraham), Musa (Mojzes) in Davud (David). Muslimani spoštujejo Iso (Jezusa) kot pomembnega preroka, vendar ne kot Božjega Sina. Mohamed je bil zadnji prerok.

5. Verujejo v posmrtno življenje in poslednjo sodbo, ko bo vsak dobil plačilo za svoja dejanja. Tisti, pri katerem bodo dobra dela pretehtala, bo lahko prešel ozko stezo čez peklenški ogenj in bo varno dosegel raj.

6. Verovanje v usodo. To je verovanje, da Bog uravnava vse dogajanje. Povezano je s poslušnostjo. Muslimani se v življenju skušajo ravnati bolj po Alahovi volji kot po svoji lastni.

Muslimanska etika vedenja izhaja iz verovanja, da je vse živo ustvaril Alah in se mora zato spoštovati. Ta načela vključujejo mnogo socialnih odgovornosti, kot so spoštovanje staršev, sosedov in skupnosti; tudi poštenost, potrpežljivost in zanesljivost. Pobijanje živali za zabavo je v islamu prepovedano.

Pet stebrov

Pet stebrov islama kaže, kako je treba muslimansko verovanje upoštevati v vsakdanjem življenju.

1) Šahada je izjavljanje pripadnosti veri, ponavlja se večkrat na dan: "Ni Boga razen Alaha in Mohamed je njegov prerok.

2) Salat. To je pet molitev, ki se molijo v arabščini ob zori, takoj po poldnevu, sredi popoldneva, takoj po sončnem zahodu in ko se znoči. Molijo se lahko na vsakem čistem kraju, molijo lahko še z dodatnimi molitvami ob kateremkoli času. Sestojijo iz izrekov Korana, ki častijo Alaha in ga prosijo za njegovo vodstvo.

Zaradi čistoče se muslimani večkrat umijejo in se pred molitvijo sezujejo.

3) Zakat. To je muslimanska obveza, predvsem tistih, ki to zmorejo, da dajo revežem vsako leto najmanj 2,5 % svojih prihrankov in drugih vrednosti.

4) Saum pomeni post. Med devetim muslimanskim mesecem, ramadanom, muslimani podnevi ne uživajo hrane, niti ne pijejo. Opominja jih, da se dobre stvari v življenju lahko uživajo, vendar ne čezmerno. Prav tako kaže na enakost z reveži. Ramadan je čas za učenje Korana, samodiscipline in za dobrodelnost.

5) Hadž je romanje. Muslimani upajo, da bodo vsaj enkrat v življenju romali v Meko, da bi obiskali Kaabo. To je svetišče, ki naj bi ga zgradila Ibrahim in eden njegovih sinov, Ismail. Prišlo je v pozabo, vendar ga je Mohamed obnovil za čaščenje Alaha. Hadž je v dvanajstem muslimanskem mesecu, ko milijoni romarjev potujejo v Meko. Obiskujejo tudi druge pomembne kraje v bližini.

Nihče ne sme na romanje, če prej ni poskrbel za družino, da ne bi trpela pomanjkanja v njegovi odsotnosti. Revnim, starim, bolnim in nesposobnim ni treba iti na romanje.

Mošeje

Mošeje so namenjene skupni molitvi in so središče skupnosti. Poleg glavnega prostora za molitev so še prostori za umivanje, učenje in poučevanje otrok. Zunaj so pogosto vodnjaki. Ob času, določenem za pet dnevni molitev, kličejo z minaretov izreke iz sune, pogosto tudi z zvočnikom. To je klicanje k molitvi. Oseba, ki recitira verze, se imenuje muezin. Od vseh odraslih muslimanov se pričakuje, da se ob petkih udeležujejo opoldanskih molitev v mošeji. Ženske sedijo v mošeji ločeno od moških. Smer Meke je v mošeji nakazana z obokano nišo ali okrašeno ploščo na steni. Molitev vodi imam, kar pomeni modrec. Imame imenuje mošeja.

Zvezda in polmesec

Nekatere mošeje imajo na kupoli polmesec ali polmesec in zvezdo. Čeprav polmesec in zvezda nimata verskega pomena, ju povezujejo z islamom: polmesec z islamskim lunarnim koledarjem, zvezdo pa s Koranom in velja za enega izmed Alahovih znakov.

Prazniki

Id al-fitr je praznik ob koncu posta, ramadana. Verniki se udeležujejo posebnih molitev v mošeji in delijo hrano revežem. Uživajo praznične obede, obiskujejo prijatelje in sorodnike, izmenjujejo darila in čestitke. To je čas izkazovanja hvaležnosti za Alahovo milost in za njegovo pomoč med postom. Id al-adha se praznuje pri muslimanih, ki ostanejo doma, medtem ko so drugi na hadžu. Praznujejo ga v spomin na dogodek, ki ga opisuje Koran, v nekoliko drugačnih okoliščinah pa tudi Tora in Stara zaveza. Bog je prosil Ibrahima, naj mu v dokaz poslušnosti žrtvuje svojega ljubljene sina Ismaila. Prav ko je Ibrahim hotel ubiti Ismaila, je Bog poslal na Ismailovo mesto ovna. Praznik slavi Ibrahimovo vero v Boga in božje usmiljenje.

Džihad

Človekov notranji boj za pošteno življenje se imenuje džihad. Za mnoge muslimane pomeni džihad tudi sveto dolžnost, da s svojim zglednim življenjem spreobračajo v islam. Verujejo, da bi bila svetovna islamska država rešitev za vse težave.

Muslimanska oblačila

Moški in ženske se morajo oblačiti skromno in ne smejo privlačevati nasprotnega spola z razkazovanjem svojega telesa. Ženske naj pokrivajo glavo, roke in noge. Ponekod je nastal za ženske običaj, da imajo v javnosti pokrit tudi obraz, čeprav v islamskih svetih knjigah ni o tem določenih pravil. Vsemu, kar bi ogrožalo družinsko življenje, kot so zunajzakonske zveze, se je treba izogniti. Ženske in moški se ne smejo svobodno sestajati.

Muslimanska prehrana

V islamu mora biti meso halal (dovoljeno), kar pomeni, da je posebej pripravljeno. Med klanjem živali je treba izreči Alahovo ime in kri, ki jo imajo za nečisto, mora odteči. Muslimani ne uživajo svinjine, ker jo imajo za nečisto. Alkohol je prepovedan, ker v pijanosti ljudje pozabljajo na svoje dolžnosti do Alaha, npr. na molitev.

Širjenje islama

Po Mohamedovi smrti so islam širili kalifi (kalif pomeni naslednik). Prvi je bil Mohamedov prijatelj Abu Bakr, četrti pa njegov nečak in zet Ali. Kalifi so se pogosto bojevali za obrambo islama ali za njegovo širjenje. Ljudje v premaganih deželah so smeli obdržati svojo veroizpoved, vendar so morali plačevati posebne davke, ker so bili oproščeni zakata in vojaške službe. Leta 661 se je središče islama preselilo iz Meke v Damask v Siriji in leta 750 iz Damaska v Bagdad v Iraku, kjer je ostalo naslednjih 500 let.

Muslimanska znanost

V muslimanskem svetu so bile približno med letoma 900 in 1200 v razcvetu matematika in naravoslovne vede z meditacijo in astronomijo ter umetnost. V Bagdadu so sezidali "hišo modrosti"; to je bila velika knjižnica, v kateri je hotel kalif zbrati primerke vseh knjig na svetu. Muslimanski učenjaki so prinesli v Evropo mnogo del in misli starih Grkov in Perzijcev. Iz Indije so prevzeli in utrdili rabo decimalnega sistema števil in pomen ničle.

Muslimani v Španiji

V 8. st. so muslimani zasedli velik del Španije in Portugalske ter tam vladali prav do konca 15. st., ko sta obe državi združili svoje sile, da bi jih premagali. V tem času so delovali v Španiji muslimanski, judovski in krščanski znanstveniki. Že v 10. st. je imelo mesto Cordoba 70 knjižnic.

Poznejša islamska cesarstva

V 16. in 17. st. so bila na vrhuncu moči tri islamska cesarstva. Vsa so slovela zaradi sijaja vladarskih palač. Otomansko cesarstvo je trajalo najdlje, od 14. st. prav do leta 1923. Najprej se je razširilo prek mej današnje Turčije. Ob koncu 15. st. so muslimani zasedli večino krščanskega bizantinskega sveta s Konstantinoplom vred, ki so ga preimenovali v Istanbul.

Šeriat

Islamsko versko pravo se imenuje šeriat, kar pomeni jasna, ravna pot. Vira za šeriat sta Koran in suna. To pravo daje izčrpna navodila za osebno življenje in za vodenje države. V državah, ki so trdnjava islamizma t.j. v Savdski Arabiji in Iranu, je le malo razlik med verskim in državnim pravom. Na splošno ima islam stroge prepovedi in kazni za prestopke, ki naj bi bili nevarni družbi. Šeriat zahteva smrtno kazen za prestopok, kot je umor. Muslimani, ki živijo v nemuslimanskih deželah, so pogosto razpeti med potrebo, da se ravnajo skladno z zakoni in navadami dežele, in željo, da bi živeli po islamu, kot ga narekuje Koran. Npr., šolska športna oblačila, kot so kratke hlače in trikoji, lahko ogrožajo islamske navade oblačenja; izdajanje knjig, ki veljajo za bogokletne (če obravnavajo Alaha brez spoštovanja), se lahko šteje za prestopok.

Sunitski in šiitski islam

Okrog 90 % muslimanov v svetu je sunitov. Suni pomeni "pot, ki jo je pokazal Mohamed". Čeprav ima šiitski islam mnogo manj privrženecv kot sunitski, prevladuje v Iranu, najdemo pa ga tudi v mnogih drugih muslimanskih deželah, npr. v južnem Iraku, Libanonu in Bahrajnu. Glavna razlika med sunitskim in šiitskim islamom je v izročilu šiitov, da ne priznavajo prvih treh kalifov in imajo četrtega, to je Alija, za prvega resničnega Mohamedovega

naslednika. Šiitski verski voditelji v Iranu se imenujejo ajatole, kar pomeni "Alahovo znamenje".

Sufizem

Sufijski islam poudarja predvsem osebni odnos do Boga in manj islamske zakone. Sufijsko čaščenje vključuje glasbo, monotono petje in ples. Sufijski plesalci so včasih poznani kot plešoči derviši. Derviš pomeni potujoči berač. Prvi sufiji so bili sveti možje in so živeli brez lastnine.

Šintoizem

Japonska vera šinto pomeni "pot bogov" in ima danes okrog pet milijonov pripadnikov. Njene korenine segajo najmanj v leto 1000 pr. n. š. Ta religija temelji na verovanju, da obstajajo v naravi nadnaravne sile, npr. v drevesih, vetru, kamnu, živalih in ljudeh, tudi v mrtvih. Te sile ali bogovi se imenujejo kami. Šintoistična svetišča so zgrajena v čudovitem naravnem okolju. Vsako je dom določenega kamija. Stavbe, v katerih se častijo bogovi, se imenujejo svetišča. Notranja dvorana, v kateri naj bi bil kami, je dostopna le svečenikom. Za to religijo je pomembna čistost in verniki si splaknejo usta ter umijejo roke, preden vstopijo v molilnico. Molijo doma in na delovnem mestu. Na posebni polici, imenovani božja polica, darujejo riž in čaj ter molijo, pogosto tudi k družinskim prednikom. Na Japonskem je veliko ljudi, ki so hkrati šintoisti in budisti. Zato ni nič nenavadnega, če je poroka šintoistična, pogreb pa budističen.

HINDUIZEM

Hinduizem je najstarejša religija, ki izvira vsaj iz leta 2000 pr. n. š. Kot lahko sklepamo že po imenu, je hinduizem nastal in se širil v glavnem v Indiji. Danes je na svetu nad 500 milijonov hindujcev.

Nastanek hinduizma

Nastanek hinduizma se povezuje s starodavno kulturo, ki je cvetela v dolini Inda med 3500 in 1500 pr. n. š. Ta kultura se je končala približno v času, ko je v Indijo vdrlo nomadsko pleme, imenovano Arijci. Hinduizem se je razvil iz verovanja obeh teh ljudstev. Vse naše vedenje o Arijcih izvira iz zbirke himen, ki se imenujejo Vede. Kar nam je znano o veri ljudstva iz doline Inda, izvira iz najdb v mestih Harappa in Mohendžo-Daro.

Raznolikost religij

Hinduizem je zelo raznolika religija, razvijala se je dolgo časa in ni imela enega samega utemeljitelja. To raznolikost ponazarja naslednja zgodba. V Deželi slepih se je pojavila skrivnostna žival. Kralj je poslal svoje dvorjane, da bi jo raziskali. Počakali so, da je zaspala, potem so se je previdno dotaknili. "Kot stena je," je rekel mož, ki se je dotaknil slonovega trupa. "Kot kopje je," je rekel tisti, ki se je dotaknil oklov. "Kot pahljača" (uho). "Kot drevo" (noga). "Kot kača" (rilec). "Kot vrv"(rep). Seveda so vsi slepi opisovali dele iste stvari. Prav tako se lahko včasih zdi, da se različne vrste hinduizma toliko ločijo druga od druge, kot da so nekaj čisto različnega. Vendar pa je za mnoge hindujce pod vso to raznolikostjo ena sama nespremenljiva resničnost. Imenuje se brahman.

Osvoboditev

Osvoboditev iz kroga reinkarnacije in trpljenja (glej zgoraj) se imenuje mokša. Mokša se doseže samo, če se neznanje nadomesti z modrostjo. Tisto kar ljudi odvrča od tega, se imenuje maja. Maja je nagib, da se stvari vidijo narobe. O tem pripoveduje tale zgodba: Neki možki je mislil, da je videl v svoji sobi kačo. Ker je bil preveč prestrašen, si je ni ogledal od blizu, temveč se je hotel hitro rešiti in posvariti druge. Če bi si kačo ogledal, bi bil našel le nenevaren zvitek vrvi. Ko ljudje gledajo svet, jim ne uspe spoznati

bistva, ki je skrito v njem. Za mnoge hindujce sta edina resnična stvar brahman in atman. Vse drugo je utvara.

Brahman

Brahman je popolna, nespremenljiva, končna resničnost, ki po verovanju hindujcev obstaja nad pojavi navadnega sveta. Nekateri hindujci vidijo v brahmanu Boga, drugi brezosebno moč, ki se ne da opisati. Legenda pripoveduje, da je modrec skušal razložiti sinu, kaj je brahman, tako da mu je rekel, naj strese sol v vodo in jo nato spet vzame ven. Seveda se je sol raztopila in sin je ni mogel pobrati. Nato ga je oče poučil, da je navzočnost brahmana na svetu podobna soli v vodi - neviden je, a povsod navzoč.

Atman

Hinduizem uči, da ima vsak človek dušo, ki se imenuje atman. Mnogi hindujci imajo atman (svoje notranje bistvo) za del brahmana (Absolutnega). Za nekatere atman ni del brahmana, atman in brahman sta istovetna - sta eno in isto.

Rojstvo, smrt in ponovno rojstvo

Hindujci verujejo, da živa bitja nimajo le enega življenja, ampak so vpeti v večni krog življenja, smrti in ponovnega rojstva. Ta krožni tok življenja se imenuje samsara. Tujka za ponovno rojstvo je reinkarnacija. Samsaro imajo za utrudljivo ter nesmiselno in hindujci upajo, da se bodo končno tudi osvobodili.

Karma

Sila, ki vrtilo kolo življenja, se imenuje karma. Nanaša se na dela, ki jih je posameznik opravljal v svojem življenju. Dobro dejanje človeku omogoči boljše ponovno rojstvo, slabemu dejanju pa sledi slabše. Človek se lahko reinkarnira v žival. Potem si bo mnogo težje pridobil modrost, ki je potrebna, da ubeži samsari.

Številni bogovi

Hinduizem pozna več tisoč bogov. Hindujci verujejo, da se v vseh izraža brahman. Vendar je za mnoge hindujcev samo čaščenje bogov bolj pomembno kot težko razumljiva misel o brahmanu. Ključni položaj zavzemajo boginje, vendar ne le kot žene bogov, temveč zaradi lastne veljave. Pogosto jih imajo za ustvarjalno moč in energijo.

Ustvarjanje in ponovno ustvarjanje

Glavna hindujska bogova sta Višnu in Šiva; sta dva od treh bogov, ki naj bi bili odgovorni za ustvarjanje, ohranjanje in uničevanje sveta. Ta krog sprememb naj bi se ponavljal v neskončnost. Višnu ohranja, Šiva uničuje, znan pa je tudi kot osvoboditelj, saj omogoča ponovno ustvarjanje. **Brahma** je stvaritelj in najmanj pomemben od teh treh bogov (ne smemo ga zamenjati z brahmanom).

Višnu: Višnu ima deset utelešenj ali avatarjev. To je deset oblik, v katerih se pojavlja na Zemlji posebno takrat, kadar grozi nesreča. Najpomembnejša avatarja sta sedmi in osmi, t.j. Rama in Krišna, ki sta bogova, pomembna zaradi lastne veljave. Deseti in zadnji avatar, Kalki, se še ni nojavil. Pravijo, da se bo Višnu pojavil v tej obliki ob koncu naše dobe, da bi uničil zlo in obnovil red. Včasih gledajo hindujci na utemeljitelje drugih ver kot na Višnujeva utelešenja, kar naj bi bili Buda, Jezus in Mohamed.

Rama: Rama in njegova žena Sita sta vzor moškega in ženskega vedenja. Priljubljena zgodba pripoveduje, kako je demonski kralj Ravana ugrabil Sito in jo odpeljal v svojo trdnjavo v Šrilanki. Rama jo je rešil s pomočjo boga opice, imenovanega Hanuman.

Krišna: Krišna je verjetno najbolj priljubljen bog. Številne zgodbe poudarjajo njegovo nagajivo naravo v mladosti, posebno, ko je bil kravji pastir. Krišnova najljubša kravja pastirica se je imenovala Radha. Zgodba o njuni ljubezni je vzor vernikom, kako naj se predajajo svojemu bogu. Po hindujskem verovanju so krave svete in jih človek ne sme ubijati za hrano. Mogoče imajo tak odnos do njih zato, ker so zelo koristne, saj dajejo mleko, maslo in gnoj, ki se uporablja za kurivo.

Šiva: Šiva, uničevalec in osvoboditelj, je pogosto upodobljen v kipih kot bog plesa (Nataradža). Šiva združuje moške in ženske lastnosti.

Ganeša: Ganeša je pomembno vendar manjše božanstvo hinduizma. Je sin Šive in njegove žene Parvati; pogosto se nanj obračajo v začetku kakega novega velikega dejanja; npr. če gredo na potovanje, ker mislijo, da odstranjuje ovire.

Parvati, Durga, Kali: Te tri boginje se povezujejo s Šivo. Parvati je lepa in nežna žena, ki dopolnjuje sočutni del Šivove narave. Durga in še posebno Kali sta divji in mogočni: dopolnjujeta Šivovo bolj uničevalno stran narave. Nedostopna Durga pobija demone z mečem. Kali je znana kot uničevalka zla.

Dolžnost

Hindujci skušajo živeti v skladu z dharmo, moralnim zakonom, ki vodi človekovo življenje. Njegove dolžnosti so določene s položajem posameznika v družbi in njegovim življenjskim obdobjem.

Položaj v družbi

Hindujske svete knjige poznajo štiri družbene skupine, imenovane varne. Prva skupina: duhovniki in učitelji, ki se imenujejo brahmani; druga skupina: vladarji in vojaki; tretja skupina: trgovci; četrta skupina: delavci. Vsaka skupina ima svoja pravila vedenja. V preteklosti je bilo nekaj nejasnosti med verskim pojmovanjem varn in političnim pojmovanjem sistema kast. Sistem kast je delil ljudi na tisoče različnih skupin; nekatere od njih so bile zapostavljene. To je zdaj v Indiji nezakonito.

Štiri življenjska obdobja

Štiri stopnje življenja, ki so opisane v svetih knjigah, so: učno, družinsko, puščavniško in končno obdobje potujočega svetega moža, ki se je osvobodil družinskega življenja in lastnine ter živi samo od beračenja. Zadnje obdobje je usmerjeno le k enemu cilju, iskanju združitve z brahmanom. Ta štiri obdobja so zgled za človekovo življenje, ki pa ni vedno uresničljiv.

Joga

V hinduizmu so štiri glavne vrste joge. Vsakdo si izbere tisto, ki najbolj ustreza njegovi starosti in značaju. Karma joga je joga dela. Izvajajo jo osebe, ki si prizadevajo za izpolnitev dharme. Bhakti joga je joga ljubezni. Pomeni popolno predanost v ljubezni in molitvi svojemu bogu. Džnana joga je joga spoznanja in vključuje učenje. Radža joga je joga razuma in je najvišja, kraljevska joga. Vključuje uporabo tehnik duševnega samoobvladovanja in meditacijo.

Templji

Čeprav je v Indiji mnogo templjev, jih hindujci obiskujejo le ob praznikih in slavnostih. Drugače se udeležujejo obredov le po lastni želji. Za hindujce, ki živijo v zahodnih državah, so templji postali pomembnejši, saj se tam sestajajo in skupaj molijo.

Molitev

Molitev poteka v glavnem doma in združuje vso družino. Središče čaščenja je oltar, kot je prikazan na spodnji sliki. Vsak posameznik se sam odloča, kateri bog ali boginja je zanj pomemben, to pa je odvisno od družinskega okolja in kraja odraščanja pa tudi od osebne izbire. Nekateri hindujci uporabljajo podobe bogov, da lažje osredotočijo svoje misli od individualnega boga na brahmana. Na oltarju so predmeti, ki ustrezajo petim čutom: vidu, sluhu, vonju, okusu in tipu. Z njihovo pomočjo naj bi se vernik popolnoma predal molitvi.

Reka Ganges

Ganges je sveta reka in prav tako še mnogo drugih rek v Indiji. Po upepelitvi trupla pogosto raztresejo pepel po reki, ki je tudi pomemben romarski kraj.

Prazniki

Divali se povezuje z boginjo Lakšmi in se praznuje ob hindujskem novem letu novembra. Divali je praznik luči. Svetloba pomeni znanje. Povsod so prižgane svetilke in sveče, ljudje si izmenjujejo darila in voščilnice. Vsakoletno praznovanje dasehra obuja spomin na Ramovo zmago nad Ravano. V plesih in igrah pripovedujejo o pomembnih trenutkih iz življenja Rame in Site. Ob pomladanskem praznovanju holiju slavijo Krišnove norčije, ki jih je zbijal s kravjimi pastiricami. Prirejajo sprevode, prižigajo kresove, posipajo se z barvastim praškom in drug drugega polivajo z vodo.

Svete knjige

Vse knjige, ki bodo tu omenjene, so pisane v sanskrtu, jeziku starodavne Indije. Ker je od tedaj preteklo že veliko časa, nihče ne ve natančno, kdaj so nastale. Vse pa so bile napisane pr. n. š.; pisanje nekaterih je trajalo več stoletij. Preden so bile Vede zapisane, so se stolet a širile z ustnim izročilom. Najstarejša in najsvetejša Veda je Rigveda, ki vsebuje več kot tisoč slavospevov.

Upanišade sestojijo iz filozofskih nauk o brahmanu in boju za dosego mokše. Dogodivščine Rame in Site so opisane v Ramajani, to pomeni v zgodbi Ramovega življenja. Mahabharata z več kot 100 000 verzi je verjetno najdaljša pesnitev na svetu. Pripoveduje zgodbo o dveh vojskujočih se vladarskih družinah. Najbolj znan in priljubljen del te epske pesnitve je Bhagavadgita.